

прибира повече или по-малко топлинж и влагж и пр. Тыя вънкашны свойства ся наричатъ физически и за единъ добър земедѣлецъ не сж по-малко потрѣбни да гы знае. Ние на-кжсо щемъ прикажемъ и за тѣхъ.

а) По колко водж може да попива всяка земя.

Горѣ, кога приказвахмы за различны-ты строеве прѣсть, ніе казахмы, че земя-та толкова повече водж попива и толкова повече врѣмѧ дрѣжи влагж, колко-то повече глинж и чернж прѣсть има у неї, и наопакы толкова по-малко ще попива и дрѣжи влагж, колко-то по-малко има у неї отъ тыя два строя прѣсть, и колко-то повече пѣсъкъ има. Попиваніе-то и дрѣжаніе-то влагж ся физически свойства. Сега ся пыта до колко вода-та трѣбува на растеніе-то?

Всякой знае, че на растенія-та трѣбува много вода, нѣ защо имъ трѣбува това малцина знаѣтъ. Растеніе-то си смучи хранж изъ въздуха и изъ землї-тж; нѣ храна-та, що смучи изъ въздуха, е тврдѣ малка наспротивъ хранж-тж, що тегли изъ землї-тж. Крѣмил-то, що го има у землї-тж за хранж на растенія-та, е повече-то цврсто, тврдо, или както го назвать сухо, защо-то трѣбува да помнимъ, че растенія-та ся хранять съ варъ, кремыкъ, горчичъ соль и съ други соли, а всички тыя нѣща сж тврды, сухы. Растенія-та не могжть да поглънжтъ такыва тыя нѣща; за това трѣбува да ся растопятъ тыи въ водж, както напр. ся топи проста-та соль, и тогава растенія-та като смучать съ кореніе-ты и съ жилки-ты си водж да поглъщать и прибирать у себе хранж. За това на землї-тж трѣбува много вода, защо-то и на растенія-та трѣбува много храна. Оттука излиза, че коя-то земя попива у себе много водж, тя бы была и най-харна-та; нѣ тука има другж несгодж.

Вода-та индѣ не остана за много врѣмѧ като вода, и излиза на пárж, сир. вѣтрѣ; а кога-то вѣтрѣе вода, пárры-ты Ѵ отниматъ отъ околны-ты нѣща топлинж, та іж попивать у себе. Оттука излиза, че дѣ-то има много водж, тамъ ще ся двига и много пárра, а тая пárра ще отнима и подвига съ себе и много топлинж, та така ще става постудено отъ колко-то на друго мѣсто, дѣ-то има по-малко